Lietas Nr. A420151325
A42-00304-26/5
ECLI:LV:ADRJRIT:2026:0402.A420151325.2.S

Administratīvā rajona tiesa

Rīgas tiesu nams

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2026.gada 2.aprīlī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Aija Tauriņa,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /Nosaukums A/ pieteikuma parlabvēlīgu administratīvā akta izdošanu, ar kuru /Nosaukums A/ tiktu atlīdzināts krimināprocesā Nr.11904012821 radītais kaitējums 141 114,10*euro*.

Aprakstošā daļa

[1] /Nosaukums A/ (turpmāk – pieteicēja) 2024.gada 17.decembrī vērsās ar iesniegumu Ģenerālprokuratūrā (turpmāk – atbildētāja), lūdzot izdot labvēlīgu administratīvo aktu par pieteicējai krimināprocesā Nr.11904012821 nodarīto kaitējumu atlīdzināšanu 141 114,10*euro* apmērā.

[2] Ar atbildētājas 2025.gada 18.marta lēmumu Nr.131.4003/2024/312 (turpmāk – lēmums) pieteicējas iesniegums par nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu tika pilnībā noraidīts un atteikta pieteicējai prasīto zaudējumu atlīdzināšana.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk minēto.

[2.1] Krimināprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Likums) 4.panta otrā daļa noteic to gadījumu, kad privāto tiesību juridiskajai personai rodas tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu. Proti, šādas tiesības rodas, ja spēkā stājies nolēmums par procesa izbeigšanu pilnībā vai daļā par piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu šai personai, nekonstatējot Krimināllikumā noteikto pamatu piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanai attiecīgajai personai.

Ņemot vērā, ka pieteicējai netika piemēroti piespiedu ietekmēšanas līdzekļi, nav konstatējams likuma 4.panta otrajā daļā noteiktais tiesiskais pamats kaitējuma atlīdzināšanai.

[2.3] Likuma 2.panta otrā daļa noteic, ka šā likuma noteikumi piemērojami arī šajā likumā tieši neminētos gadījumos, ja kriminālprocesā vai administratīvā pārkāpuma lietvedībā privātpersonai nodarīts kaitējums iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesiskas rīcības dēļ. Tādējādi pamats kaitējuma atlīdzināšanai citos, likumā tieši neminētos gadījumos, ir tikai tad, ja konstatēta iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesiskas rīcība.

Rīcības prettiesiskums jākonstatē tajā procesā, kurā ir radies kaitējums, līdz ar to personas iebildumi attiecībā uz iestādes kriminālprocesuālo darbību tiesiskumu izvirzāmi un izvērtējami kriminālprocesā.

Atkāpes no minētā pieļaujamas tikai tad, ja tiesiskais regulējums neparedz objektīvu iespēju personai panākt kaitējumu izraisošās rīcības prettiesiskuma izvērtējumu pamatprocesā.

[2.4] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 336.panta pirmajai daļai procesā iesaistītā persona, kā arī persona, kuras tiesības vai likumīgās intereses ir aizskartas ar konkrēto rīcību vai nolēmumu, var iesniegt sūdzību par kriminālprocesu veicošās amatpersonas rīcību vai nolēmumu. Tādējādi valsts ir radījusi tiesisko sistēmu, lai indivīds varētu efektīvi aizsargāt savas tiesības, un personai ir iespēja panākt kaitējumu izraisījušās rīcības tiesiskuma izvērtējumu pamatprocesā, tas ir, kriminālprocesā.

Ņemot vērā, ka kriminālprocesā netika konstatēta prettiesiska rīcība saistībā ar pieteicējas mantai uzlikto arestu, nav iestājies arī likuma 2.panta otrajā daļā noteiktais kaitējuma atlīdzināšanas tiesiskais pamats.

[2.5] Pieteicēja, pamatojot zaudējumu atlīdzības apmēru, norādījusi uz likuma 12.panta sesto daļu, kas noteic, ka zaudējumu atlīdzībai, kas nav atlīdzība par mantai nodarītiem zaudējumiem, piemēro Centrālās statistikas pārvaldes noteikto patēriņa cenu indeksu. Ievērojot minēto, pieteicēja nodarīto kaitējumu saista ar finanšu līdzekļu vērtības faktisko zudumu, ko tā aprēķinājusi, piemērojot Centrālās statistikas pārvaldes noteikto patēriņa cenu indeksu.

Zaudējuma jēdziens ir ietverts Likuma 10.pantā. Minētā panta pirmā daļa noteic, ka zaudējums šā likuma izpratnē ir mantiski novērtējams pametums, kas privātpersonai radies iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesiskas vai nepamatotas rīcības dēļ kriminālprocesā vai administratīvo pārkāpumu lietvedībā. Aprēķinot zaudējumu, ņem vērā arī atrauto peļņu, ja privātpersona spēj pierādīt, ka notikumu parastās attīstības gaitā peļņa tiktu gūta. Zaudējums aptver arī izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību.

[2.6] Likuma 12.pants regulē zaudējuma galīgā apmēra noteikšanas kārtību, proti, kārtību, kādā tiek noteikts atrautās peļņas apmērs, nesaņemtās darba samaksas apmērs, mantai nodarīto zaudējumu apmērs. Attiecīgi šī likuma 12.panta sestā daļa, uz kuru atsaukusies pieteicēja, nosaka zaudējumiem, kas ir konkrēti, precīzi identificēti un pierādīti, piemērojamo patēriņa cenu indeksu.

Nekonstatējot zaudējumu kā tādu, nav pamata piemērot likuma 12.panta sesto daļu. Minētajā normā paredzētā patēriņa cenu indeksa noteikumu piemērošanas prezumpcija pati par sevi nav zaudējums likuma 10.panta izpratnē. Likuma 12.panta sesto daļu ir pamats piemērot tikai attiecībā uz tiem zaudējumiem, kuru esība ir pierādīta.

Arī judikatūrā atzīts, ka zaudējumu aprēķinā papildus tiešajiem mantiskajiem zaudējumiem var tikt aprēķināts šo zaudējumu naudas summas vērtības kritums, kas radies inflācijas rezultātā. Attiecīgi gadījumā, ja nav konstatējami precīzi nosakāmi un ar Administratīvā procesa likumā norādītajiem pierādīšanas līdzekļiem pamatoti zaudējumi, nav pamata piemērot Centrālās statistikas pārvaldes noteikto patēriņa cenu indeksu.

[2.7] /Nosaukums B/ (turpmāk - /Nosaukums C/) pašlikvidācija sākta saistībā ar publiski izskanējušām aizdomām par nelikumīgi iegūtu naudas līdzekļu legalizāciju ar šīs finanšu iestādes starpniecību. Tādējādi viens no /Nosaukums D/ pašlikvidācijas gaitā veicamajiem uzdevumiem ir kreditoru prasījumu pārbaude saskaņā ar tiesību aktu prasībām noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomā.

Iesniegumam ir pievienota /Nosaukums D/ likvidatora 2024.gada 26.jūnija vēstule “Par prasījuma pārejas rezultātā iegūtā kreditora prasījuma izmaksu”, ar kuru pieteicējai paziņots par to, ka /Nosaukums D/ likvidators izmaksās pieteikto prasījumu. Šajā paziņojumā papildus norādīts, ka kreditoru pārbaudes ir pasākumi /Nosaukums D/ likvidācijas procesā, kas vērsti uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas un sankciju pārkāpšanas riska pārvaldīšanu.

Kreditoru pārbaudes ietver, bet neaprobežojas ar pasākumiem, kas vērsti uz kreditora un tā pārstāvju identifikāciju, kreditora patieso labuma guvēju noskaidrošanu un pārliecināšanos par tiem, personu pārbaudi pret sankcijām, aizdomīgu darījumu konstatēšanu un kreditora prasījumu veidojošo naudas līdzekļu izcelsmes noskaidrošanu.

Secināms, ka /Nosaukums D/ likvidators un valsts tās izmeklēšanas iestāžu personā /Nosaukums D/ likvidācijas procesā veic pēc būtības vienu un to pašu uzdevumu – veic pārbaudi par /Nosaukums D/ kreditoru prasījumu atbilstību līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomā.

[2.8] No paziņojuma redzams, ka šajā lietā norādītos pieteicējas kreditora prasījumus /Nosaukums D/ likvidators atzinis jau 2019.gada oktobrī, proti, ievērojamu laika periodu pirms aresta piemērošanas 2021.gada novembrī. Pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus par to, ka /Nosaukums D/ likvidators būtu pieņēmis lēmumu par pieteicējas kreditora prasījumu izmaksu pirms aresta piemērošanas šajā lietā, kas liek secināt, ka pieteicējas prasījumu izmaksa primāri nav notikusi /Nosaukums D/ likvidācijas noteikumu dēļ.

Līdz ar to nav pierādīts un nav arī pierādāms iesniegumā izteiktais apgalvojums par to, ka gadījumā, ja lietā nebūtu piemēroti aresti, pieteicēja kreditoru prasījumu izmaksu un finanšu instrumentu pārdošanas rezultātā iegūtos naudas līdzekļus būtu saņēmusi jau 2021.gada novembrī un būtu spējusi no šiem naudas līdzekļiem gūt turpmāku ekonomisko labumu. Nav iespējams noteikt, kad un kā /Nosaukums C/ likvidators būtu izlēmis iesniegumā norādītos kreditora prasījumus pirms izmeklēšanas iestāžu un tiesas veiktās līdzekļu ieguves likumības izvērtēšanas.

[3] Nepiekrītot lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, pamatojot to ar turpmāk minēto.

[3.1] Atbildētāja ir atteikusi pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzskatot, ka likums pieteicējai, kā kriminālprocesā aizskartajai mantas īpašniecei, nepiešķir subjektīvas tiesības prasīt radītā kaitējuma atlīdzinājumu nepamatota mantas aresta gadījumā, jo šāda kaitējuma atlīdzināšanas tiesisko pamatu tiešā veidā neparedz nedz Likuma 4.panta otrā daļa, nedz arī šādas tiesības izriet no 2.panta otrās daļas. Pieteicēja uzskata, ka šāds atbildētājas secinājums nav pamatots.

[3.2] Atbildētāja ir vadījusies tikai no gramatiskas Likuma 4.panta otrās daļas un 2.panta otrās daļas regulējuma iztulkošanas, secinot, ka Likuma normas tiešā veidā neparedz tiesisko pamatu kaitējuma atlīdzinājuma noteikšanai pieteicējas situācijā.

Kā jau pieteicēja norādīja savā iesniegumā tāda Likuma normu interpretācija saskaņā ar kuru personai netiktu paredzētas tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu par nepamatotu mantas arestu kriminālprocesā, neatbilstu Likuma jēgai un mērķim, kā arī esošai tiesību sistēmai kopsakarā ar citām saistītām tiesību normām. Neiedziļinoties likuma tapšanas apstākļos, likuma mērķī un jēgā, kā arī tiesību normu piemērošana atrauti no pārējās tiesību sistēmas, iedibinātās tiesu prakses un citām tiesību normām esošajā gadījumā ir rezultējusies ar to, ka pieteicējai ir liegtas Satversmes 92.pantā garantētās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā. Likuma interpretācija saskaņā ar kuru kriminālprocesā aizskartajam mantas īpašniekam pretēji, piemēram, personām, kurām kriminālprocesā ir tiesības uz aizstāvību, tiktu ierobežotas tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu radītu pret pieteicēju diskriminējošu stāvokli un Satversmes 91.pantā ietvertā vienlīdzības principa pārkāpumu.

[3.3] Likuma mērķis ir definēts plašāks un garantē privātpersonai tiesības uz atlīdzinājumu par zaudējumiem, kas nodarīti kriminālprocesā, gan prettiesiskas, gan nepamatotas iestādes rīcības dēļ. Uz likumdevēja mērķi paredzēt arī aizskartajam mantas īpašniekam tiesības saņemt radīto zaudējumu atlīdzinājumu arī nepamatota mantas aresta gadījumā norāda Likuma likumprojekta sākotnējā redakcija.

[3.4] Vienlaikus Likuma normu pareizā piemērošanā svarīgi ņemt vērā arī vēsturisko valsts atbildības institūta attīstību saistībā ar kriminālprocesā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas regulējumu un tā piemērošanas tiesu praksi.

Pirms Likuma pieņemšanas kriminālprocesā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas jautājumus regulēja 1998.gada 28.maijā pieņemtais likums “Par izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu” nesaturēja izsmeļošu regulējumu attiecībā uz dažādu

krimināprocesā nodarītā kaitējuma atlīdzinājuma prasījumu izskatīšanu, tā, piemēram, šis likums neparedzēja tiesības juridiskām personām uz kaitējuma atlīdzinājumu, kā arī nesaturēja regulējumu zaudējumu atlīdzināšanai par nepamatotu mantas arestu. Līdz ar to, vēsturiski prasījumi, kas bija ārpus minētā likuma tvēruma, tika skatīti civilprocesuālā kārtībā.

Nepamatots mantas arests rada personai subjektīvas tiesības prasīt radītā kaitējuma kompensāciju no valsts puses, tieši atsaucoties uz Satversmes 92.panta trešo teikumu. Tomēr, tā kā ar Likuma pieņemšanu tika noteikts, ka visi prasījumi, kas izriet no kriminālprocesuālām darbībām, ir izskatāmi šajā speciālajā likumā noteiktajā kārtībā, nebūtu loģiski un atbilstoši tiesību sistēmai uzskatīt, ka pieteicējas prasījums par radītā kaitējuma atlīdzināšanu situācijā, kuru tieši neparedz Likums, būtu joprojām izskatāms vispārējās jurisdikcijas tiesā civilprocesuālā kārtībā.

[3.5] Atbilstoši Augstākās tiesas judikatūrai ir izdarāms objektīvs secinājums, ka Likuma 2.panta otrajā daļā lietotais termins "prettiesiska rīcība" ir interpretējams plašāk atbilstoši kopējam Likuma mērķim un Satversmes 92.panta trešā teikuma tvērumam, proti, kā jebkāds nepamatots tiesību aizskārums, kas ir radījis personai zaudējumus. Līdz ar to, pieteicējai no Likuma 2.panta otrās daļas un Satversmes 92.panta izriet subjektīvas tiesības prasīt ar nepamatotu mantas arestu kriminālprocesā nodarītā kaitējuma atlīdzinājumu Likumā noteiktajā kārtībā.

Likuma 6.panta pirmā daļa, kas sniedz jēdziena "prettiesiska rīcība" gramatisko skaidrojumu šī likuma izpratnē, paredz, ka prettiesisku rīcību konstatē ar iestādes, kriminālprocesā pilnvarotas amatpersonas vai tiesas nolēmumu. Tai pat laikā atbilstoši tiesu praksei šāds konstatējums var izpausties arī ne tikai kā konkrēta frāze tiesas nolēmumā, kas tieši nosaka, ka "minētā darbība/lēmums ir prettiesiska", bet kā iestādes rīcības un lēmuma novērtējums pēc būtības. Šāds prettiesiskuma konstatējums var izrietēt no kopējā tiesas nolēmuma rakstura.

[3.6] No Ekonomisko lietu tiesas un Rīgas apgabaltiesas nolēmumiem izriet, ka arestētie naudas līdzekļi nav atzīstami par noziedzīgi iegūtiem un tādējādi nav pakļaujami konfiskācijai, līdz ar ko pēc būtības ir atzīts, ka arī lēmumi par mantas aresta uzlikšanu ir prettiesiski. Ja lēmumā norādītais mantas aresta pamats netiek sasniegts, tad skaidrs, ka šāda pamata nemaz nav bijis jau mantas aresta piemērošanas brīdī. Attiecīgi ar Ekonomisko lietu tiesas un Rīgas apgabaltiesas nolēmumiem konstatēts mantas aresta piemērošanas prettiesiskums, kas ļauj pieteicējai, pamatojoties uz Likuma 2.panta otrajā daļā noteikto, pieprasīt kaitējuma kompensāciju.

[3.7] Atbilstoši Likuma 27.panta otrajai daļai amatpersona ir civiltiesiski atbildīga par publisko tiesību juridiskajai personai nodarīto zaudējumu, ja tā ir tīši rīkojusies prettiesiski vai savā rīcībā pieļāvusi rupju neuzmanību. Rīcības prettiesiskuma pierādīšana var izrādīties ļoti apgrūtinoša vai pat neiespējama no personas puses, un abu šo situāciju nošķiršana, vai mantas iesaldēšana un arests bija nepamatots vai prettiesisks, ir jāveic nevis privātpersonai, bet valstij, lai turpmāk izvērtētu konkrēto amatpersonu atbildību par pieņemtajiem lēmumiem. Tādējādi, privātpersonas pienākums pierādīt valsts darbību prettiesiskumu, ja to likumdevējs būtu paredzējis kā zaudējumu atlīdzināšanas tiesisko pamatu, būtu nesamērīgs un vairumā gadījumu neizpildāms nosacījums no privātpersonas puses.

[3.8] Esošajā situācijā ir iestājušies visi obligātie kaitējuma atlīdzināšanas juridiskie priekšnoteikumi, ir konstatējams nepamatots un pēc būtības prettiesisks pieteicējas tiesību aizskārums, pieteicējai ir radušies zaudējumi, kā arī pastāv tieša cēloņsakarība starp tiesību aizskārumu un radušajiem zaudējumiem. Vispusīga argumentācija un pamatojums pieteicējas prasījumam par radītā kaitējuma atlīdzinājumu ir ietverts iesniegumā atbildētājai.

[3.9] Pieteicēja arī nepiekrīt atbildētājas apgalvojumam un argumentiem norādot, ka "iesniedzējas prasījumu izmaksa primāri nav notikusi /Nosaukums D/ likvidācijas noteikumu dēļ" un uzskatot, ka nav iespējams noteikt, kad un kā /Nosaukums D/ likvidators būtu izlēmis par kreditora prasījumu izmaksu, ja nebūtu uzlikts mantas arests.

Šāds secinājums nav pamatots nedz ar lietas faktiskajiem apstākļiem nedz arī ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē kredītiestāžu likvidācijas procesu.

[3.10] No lietas materiāliem izriet, ka pēc aresta atcelšanas likvidējamā /Nosaukums C/ kreditoru prasījumu izmaksāja pieteicējai nepilna mēneša laikā 2024.gada 3.jūlijā. Jau no tā vien ir konstatējams, ka likvidējamai /Nosaukums E/ vienīgais šķērslis izmaksas veikšanai bija piemērotais mantas arests pieteicējas prasījumiem, jo visas kreditoru pārbaudes procedūras attiecībā uz šiem finanšu līdzekļiem bija pabeigtas 2021.gadā.

[3.11] Ir vispārzināms, ka bankas likvidācijas process un kriminālprocess ir pilnīgi atšķirīgi procesi, kurus regulē gan dažādi normatīvie akti, gan arī tos veic dažādi subjekti. Uzskatīt, ka kriminālprocess ir daļa no bankas likvidācijas procesa un kreditoru pārbaudēm ir absurdi un neloģiski, jo tas neizriet ne no vienas tiesību normas un šīs jomas ir pilnībā nodalītas, kā arī atsevišķi reglamentētas. Tādēļ vien, ka, pieteicējai, noslēdzot investīciju līgumus 2018.gadā konkrētie aktīvi atradās likvidējamā bankā un to izmaksa bija pakļauta noteiktām kreditoru atbilstības pārbaudēm, nav izmantojams kā attaisnojums nepamatotai kriminālprocesa ierosināšanai, turpmākiem nepamatotiem kriminālprocesuāliem lēmumiem par mantas arestiem, un tālākai procesa uzsākšanai tiesā par noziedzīgi iegūtu mantu ar mērķi mantu konfiscēt.

[3.12] Attiecībā uz radušajiem zaudējumiem norādāms, ka saskaņā ar Likuma 10.pantu zaudējumi, kas ir atlīdzināmi pamatojoties uz šo likumu ietver gan esošās mantas samazinājumu, gan atrauto peļņu, kā arī juridiskās izmaksas. Minēto procesuālo lēmumu rezultātā pieteicējai tika liegta iespēja lietot šos arestētos finanšu līdzekļus saimnieciskajā darbībā, lai no tiem finansētu savas pamatdarbības izmaksas, kā arī gūtu ekonomisko labumu saimnieciskās darbības ietvaros, līdz ar to pieteicēja cieta zaudējumus.

Atbilstoši Senāta judikatūrai valsts atbildība izriet no naudas līdzekļu nepamatota aresta fakta, kas rada pieteicējai subjektīvās tiesības prasīt atlīdzinājumu sakarā ar neattaisnojamu tiesību ierobežojumu rīkoties ar tai piederošiem naudas līdzekļiem. Arestējot naudas līdzekļus, tie tiek izņemti no apgrozības, tādējādi liedzot īpašniekam netraucēti izmantot savu īpašumu, tostarp veikt tādus darījumus vai debeta operācijas, ko tas uzskata par sev labvēlīgāko īpašuma izmantošanas veidu. Personai tiek liegta iespēja gūt no tiem pēc iespējas lielāku ekonomisko labumu. Atbilstoši Senāta atzītajam šādas prasības pamatā nav civiltiesisks strīds, bet valsts iestāžu veiktas kriminālprocesuālās darbības. Lai arī, atceļot arestu prasītājas naudas līdzekļiem, atjaunojās iepriekšējais stāvoklis un naudas līdzekļu zaudējums kā tāds, nebija radies, prasītājai ir subjektīvās tiesības nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā prasīt atlīdzinājumu, kas tai radies no tiesību ierobežojuma rīkoties ar tai piederošajiem naudas līdzekļiem.

[3.13] Papildus pieteicēja norāda, ka nepiekrīt atbildētājas lēmumā norādītajai argumentācija, ka patēriņa cenu indekss nav piemērojams ar naudas līdzekļu nepamatotu arestu radīta kaitējuma atlīdzinājuma noteikšanā. Kā norādīts iepriekš, pieteicēja zaudējumu noteikšanā nav izvēlējusies aprēķināt un pieteikt kā prasījumu tiešos zaudējumus vai negūto peļņu, bet gan kā kaitējuma kompensāciju pieteikusi aizturētās naudas vērtības zudumu, jo uzskata, ka šādā veidā aprēķinātā atlīdzinājuma summa ir samērīga un atbilstoša, lai kompensētu pieteicējai radīto kaitējumu un faktiskos zaudējumus.

[3.14] Lietā, uz kuru atsaucas atbildētāja, Senāts atzina, ka inflācijas koeficients ir piemērojams zaudējumu atlīdzībai, kas aprēķināta kā nesaņemtā darba samaksa, kas būtībā ir identisks prasījums pieteicējas prasītajai kompensācijai saistībā ar naudas līdzekļu aizturēšanu. Uz to, ka privātpersonai nepamatota naudas līdzekļu aresta gadījumā ir tiesības kā atlīdzinājumu prasīt naudas vērtības zudumu ir atzīts vairākos gan iesniegumā, gan šajā pieteikumā norādītos Senāta nolēmumos, piemēram, (*2017.gada 29.jūnija sprieduma Nr.SKC-238/2017 (Lieta Nr.C27138010) 11.punktu*)). Salīdzinājumam - arī civiltiesībās, novērtējot zaudējumus, paredzēts, ka kreditors par naudas parāda samaksas nokavējumu var prasīt tikai likumiskos procentus, ja vien viņš nevar noteikti pierādīt, ka viņa ciestie zaudējumi pārsniedz šo procentu summu.

Tātad arī civiltiesībās zaudējumu atlīdzības prasījumos saistībā ar nepamatotu kapitāla aizturēšanu prasītājs var izvēlēties aprēķināt un prasīt konkrētus, pierādītus zaudējumus vai arī prasīt likumisko procentu samaksu tos aprēķinot no nepamatoti aizturētā kapitāla apmēra.

[4] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumā tiesai norāda, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms. Rakstveida paskaidrojumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Atbildētāja paskaidro, ka gadījumus, kad privāto tiesību juridiskajai personai rodas tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu, to noteic Likuma 4.panta otrā daļa. Proti, privāto tiesību juridiskajai personai tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu rodas, ja spēkā stājies nolēmums par procesa izbeigšanu pilnībā vai daļā par piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu šai personai, nekonstatējot Krimināllikumā noteikto pamatu piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanai attiecīgajai personai. Šajā normā minētie kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskie pamati uz konkrēto gadījumu nav attiecināmi.

Nav konstatējams arī Likuma 2.panta otrajā daļā noteiktais kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats.

Likuma 6.panta pirmā daļa noteic, ka iestādes, prokuratūras vai tiesas rīcība šā likuma izpratnē ir prettiesiska, ja ar šo rīcību pārkāptas tiesību normas un vēlāk iestājies viens no šajā likumā norādītajiem kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskajiem pamatiem. Prettiesisku rīcību konstatē ar iestādes, kriminālprocesā pilnvarotas amatpersonas vai tiesas nolēmumu. Attiecīgi tiesiskais pamats kriminālprocesā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanai likumā tieši neminētos gadījumos ir kompetentās iestādes vai tiesas nolēmums, ar kuru konkrētā rīcība ir atzīta par prettiesisku.

[4.2] Nevar piekrist pieteikumā norādītajam, ka Ekonomisko lietu tiesa ar 2023.gada 5.decembra lēmumu, ko 2024.gada 17.jūnijā atstāja negrozītu Rīgas apgabaltiesa, būtu konstatējusi prettiesisku rīcību, proti, tiesību normu pārkāpumu. Ekonomisko lietu tiesas secinājumi ir balstīti uz tās lietā esošo pierādījumu vērtējumu, kas nevar tikt uzskatīts par prettiesisku rīcību. Turklāt norādāms, ka, konstatējot tiesību normu pārkāpumu, tiesai atbilstoši Kriminālprocesa likuma 533.panta pirmajā daļā noteiktajam būtu jāpieņem blakus lēmums, kas konkrētajā gadījumā nav noticis.

[4.3] Pieteikumā norādīts, ka zaudējumu apmērs saistībā ar mantai uzliktu arestu aprēķināms atbilstoši likuma 12.panta sestajai daļai. Pieteicējas ieskatā, šī norma ir attiecināma uz zaudējumiem, kas nav nodarīti mantai kā ķermeniskai lietai.

Lai gan konkrētajā gadījumā nav konstatējams tiesiskais pamats kaitējuma atlīdzināšanai un nav tiesiskas nozīmes zaudējumu aprēķinam, tomēr norādāms, ka pieteicējas norādītā norma regulē izmaksājamās summas aprēķina kārtību pierādītiem zaudējumiem, nevis norāda uz patstāvīgu atlīdzināmu zaudējumu veidu.

Šādu likuma 12.panta sestās daļas izpratni pamato gan šīs normas saturiskais noformējums, gan tās sistēmiskā iztulkošana. Respektīvi, atšķirībā no Likuma 10.panta, kur uzskaitīti dažādi zaudējumu veidi, 12.panta nosaukums ir ,,Zaudējuma noteikšana" un tajā uzskaitītās normas ir vērstas uz jau pierādītu zaudējumu galīgā apmēra aprēķinu.

[4.4] Atbildētāja lēmumā ir vērsusi pieteicējas uzmanību uz to, ka iesniegumā norādītie kriminālprocesā arestētie iesniedzējas aktīvi atradušies likvidējamajā komercbankā. Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju 2018.gada 13.februārī Amerikas Savienoto Valstu Finanšu ministrija ar FinCEN starpniecību paziņoja par ieplānoto pasākumu, ar ko paredzēts atzīt /Nosaukums F/ par iestādi, kas rada lielas bažas saistībā ar nelikumīgi iegūtu naudas līdzekļu legalizāciju Likuma par Amerikas vienošanu un stiprināšanu ar pienācīgiem un nepieciešamiem terorisma atklāšanas un apkarošanas instrumentiem 311.panta izpratnē.

Pēc minētā paziņojuma /Nosaukums E/ vairs nebija iespējams veikt maksājumus ASV dolāros, tā piedzīvoja klientu noguldījumu masveida izņemšanu. 2018.gada 23.februārī /Nosaukums G/ secināja, ka /Nosaukums C/ kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.806/2014, ar ko izveido vienādus noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr.1093/2010 (OV 2014, L 225, 1.lpp.), 18.panta 1.punkta izpratnē.

[4.5] ABLV bakas likvidatora 2024.gada 26.jūnija vēstulē "Par prasījuma pārejas rezultātā iegūtā kreditora prasījuma izmaksu" pieteicējai paziņots par to, ka /Nosaukums D/ likvidators izmaksās pieteiktos prasījumus. Paziņojumos nav nevienas norādes par to, ka naudas līdzekļu izmaksa līdz šim nav tikusi veikta vai kavējusies Valsts policijas pieņemto lēmumu dēļ.

[4.6] Tāpat no minētā paziņojuma redzams, ka šajā lietā norādītos iesniedzējas kreditora prasījumus /Nosaukums D/ likvidators atzinis jau 2019.gada oktobrī vēl ievērojamu laika periodu pirms aresta piemērošanas 2021.gada novembrī. Pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus par to, ka /Nosaukums D/ likvidators būtu pieņēmis lēmumu par iesniedzējas kreditora prasījumu izmaksu pirms arestu piemērošanas šajā lietā, kas liek secināt, ka iesniedzējas prasījumu izmaksa primāri nav notikusi /Nosaukums D/ likvidācijas noteikumu dēļ.

Līdz ar to nav pierādīts un nav arī pierādāms iesniegumā izteiktais apgalvojums par to, ka gadījumā, ja lietā nebūtu piemēroti aresti, iesniedzēja kreditoru prasījumu izmaksu un finanšu instrumentu pārdošanas rezultātā iegūtos naudas līdzekļus būtu saņēmusi jau 2021.gada novembrī vai gada nogalē un būtu spējusi no šiem naudas līdzekļiem gūt turpmāku ekonomisko labumu.

Nav iespējams noteikt, kad un kā /Nosaukums D/ likvidators būtu izlēmis iesniegumā norādītos kreditora prasījumus pirms izmeklēšanas iestāžu un tiesas veiktās līdzekļu ieguves likumības izvērtēšanas.

[4.7] Pieteicēja, iebilstot iepriekš minētajam, norādījusi, ka ir absurdi un neloģiski uzskatīt, ka kriminālprocess ir daļa no bankas likvidācijas procesa un kreditoru pārbaudēm. Saistībā ar minēto atbildētāja lēmumā par atteikšanos atlīdzināt kaitējumu uzsākto kriminālprocesu nav vērtējusi kā daļu no bankas likvidācijas procesa un kreditoru pārbaudēm, bet gan norādījusi, ka paralēli kriminālprocesa norisei /Nosaukums C/ ir veikusi kreditora prasījuma pārbaudi.

[5] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.[1]panta pirmo daļu administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi. Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa konstatē, ka procesa dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu mutvārdu procesā un nepastāv citi šķēršļi lietas izskatīšanai rakstveida procesā, tādējādi tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Pieteicēja uzskata, ka kriminālprocesa ietvaros tai nodarīti zaudējumi. Savukārt atbildētāja uzskata, ka zaudējumu atlīdzināšanai nav tiesiska pamata. Lietā vispirms noskaidrojams, vai pastāv zaudējumu atlīdzināšanas tiesiskais pamats un, ja tas pastāv – vai atlīdzināmi pieteicējas norādītie zaudējumi.

[7] Likumā ir noregulēts jautājums par publisko tiesību juridiskās personas nodarītu kaitējumu, kas radies prettiesiskas vai nepamatotas rīcības rezultātā kriminālprocesā vai administratīvo pārkāpumu lietvedībā.

[7.1] Kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskie pamati noteikti Likuma 4.pantā. Minētā panta pirmajā daļā ir noteikti gadījumi, kuros fiziskai personai ir tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu. Savukārt panta otrajā daļā noteikts, ka privāto tiesību juridiskajai personai tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu rodas, ja spēkā stājies nolēmums par procesa izbeigšanu pilnībā vai daļā par piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu šai personai, nekonstatējot Krimināllikumā noteikto pamatu piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanai attiecīgajai personai.

Likuma 6.pants noteic, ka iestādes, prokuratūras vai tiesas rīcība šā likuma izpratnē ir prettiesiska, ja ar šo rīcību pārkāptas tiesību normas un vēlāk iestājies viens no šajā likumā norādītajiem kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskajiem pamatiem. Prettiesisku rīcību konstatē ar iestādes, kriminālprocesā pilnvarotas amatpersonas vai tiesas nolēmumu. Iestādes, prokuratūras, tiesas vai Kontroles dienesta rīcība šā likuma izpratnē ir nepamatota, ja to lēmums pieņemšanas brīdī ir atbildis tiesību normām, taču vēlāk iestājies viens no šajā likumā norādītajiem kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskajiem pamatiem.

[7.2] Likuma 2.panta otrā daļa noteic, ka šā likuma noteikumi piemērojami arī šajā likumā tieši neminētos gadījumos, ja kriminālprocesā vai administratīvā pārkāpuma lietvedībā privātpersonai nodarīts kaitējums iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesiskas rīcības dēļ.

Senāts ir atzinis, ka Likuma 2.panta otrā daļa ir tulkojama kopsakarā ar Likuma 6.panta pirmo daļu un ka kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats likumā tieši neminētos gadījumos nesaraujami ir saistīts ar prettiesisko rīcību, kā arī ir nepieciešams kompetentās iestādes, kriminālprocesā pilnvarotas amatpersonas vai tiesas nolēmums, ar kuru konkrētā rīcība ir atzīta par prettiesisku *(sk. sal. Senāta 2020.gada 17.februāra lēmuma lietā Nr.SKA-863/2020, ECLI:LV:AT:2020:0217.SKA086320.4.L, 4.punktu, 2020.gada 16.jūnija lēmuma lietā Nr.SKA-1123/2020, ECLI:LV:AT:2020:0616.A420215019.13.L, 7.punktu)*. Savukārt lēmējiestāde, pamatojoties uz kompetentās iestādes vai tiesas nolēmumu, pieņem lēmumu par kaitējuma atlīdzinājumu. Tas nozīmē, ja privātpersonas iesniegumā lūgts atlīdzināt kaitējumu, kas radies iestādes prettiesiskas rīcības dēļ, būtu jābūt arī norādei uz tādu nolēmumu, ar kuru šī prettiesiskā rīcība ir konstatēta *(sk. Senāta 2025.gada 27.marta lēmuma lietā Nr.SKA-338/2025, ECLI:LV:AT:2025:0327.SKA033825.5.L, 6.punktu).*

[7.3] No minētā tiesa secina, ka personai ir tiesības uz atlīdzinājumu gan tad, ja iestāde rīkojusies prettiesiski, gan arī tad, ja iestāde rīkojusies tiesiski, taču vēlāk izrādījies, nepamatoti, proti, iestājies kāds no Likuma 4.pantā paredzētajiem gadījumiem.

Pirmajā gadījumā atlīdzinājuma piešķiršanai nepieciešams kompetentās institūcijas lēmums par kādas konkrētas darbības prettiesiskumu, savukārt otrajā gadījumā šāds lēmums nav nepieciešams.

Izskatāmajā lietā nav konstatējami Likuma 4.panta otrajā daļā paredzētie apstākļi, tāpēc pārbaudāms, vai ir ticis pieņemts lēmums, ar kuru kāda kriminālprocesuālā darbība vai pieņemtais lēmums atzīts par prettiesisku.

[8] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 369.panta pirmo daļu kriminālprocesa uzsākšanas iemesls ir tādu ziņu iesniegšana izmeklēšanas iestādei, prokuratūrai vai tiesai, kuras norāda uz iespējama noziedzīga nodarījuma izdarīšanu. Tādēļ atbilstoši 370.pantam kriminālprocesu var uzsākt ne tikai tad, ja pastāv reāla iespēja, ka noticis noziedzīgs nodarījums, bet arī tad, ja ziņas satur informāciju par iespējamu notikušu noziedzīgu nodarījumu un tās ir iespējams pārbaudīt tikai ar kriminālprocesa līdzekļiem un metodēm.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124.panta otro daļu kriminālprocesā pierādāma noziedzīga nodarījuma sastāva esība vai neesība, kā arī citi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā.

Tādējādi minētās tiesību normas noteic, ka kriminālprocess tiek uzsākts, ja ir saņemtas ziņas par to, ka, iespējams, noticis noziedzīgs nodarījums. Tiesībsargājošām iestādēm ir piešķirtas īpašas pilnvaras kriminālprocesa ietvaros sabiedrības interešu aizsardzībai pārbaudīt saņemtās ziņas. Ņemot vērā, ka šādas pilnvaras vienlaikus ir saistītas ar citu cilvēku tiesību ierobežošanu, to izpildē ir jāievēro taisnīgs līdzsvars starp sabiedrības interesēm un indivīda tiesībām. Šo principu neievērošana veido nepamatotu rīcību kriminālprocesā, kas varētu būt par pamatu nodarītā kaitējuma atlīdzināšanai privāto tiesību juridiskajai personai.

[9] Kā izriet no lietas materiāliem, pieteicēja pārņēma kreditora /Nosaukums H/prasījumu pret likvidējamo /Nosaukums F/.

Valsts policija 2021.gada 4.novembrī ierosināja kriminālprocesu Nr.11904012821, pamatojoties uz Finanšu izlūkošanas dienesta 2021.gada 25.oktobra atzinumu Nr.3-9.1/MZ-21-640. Kriminālprocesa ietvaros 2021.gada 9.novembrī pieņemts lēmums par aresta uzlikšanu pieteicējas finanšu līdzekļiem (mantai). Lēmumā norādīts, ka tas pieņemts, lai nepieļautu finanšu sistēmas turpmāku izmantošanu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai, kā arī novērstu iespēju, ka noziedzīgi iegūtie līdzekļi tiek pārvietoti, tādējādi izvairoties no to iespējamās konfiskācijas.

Ar izmeklēšanas tiesneša 2021.gada 13.novembra lēmumu rezolūcijas veidā apstiprināts procesa virzītāja 2021.gada 9.novembra lēmums par aresta uzlikšanu mantai.

Izvērtējot pieteicējas sūdzību, Zemgales apgabaltiesas tiesnesis ar 2022.gada 28.janvāra lēmumu noraidīja pieteicējas sūdzību par aresta atcelšanu mantai, tātad atzina, ka pārsūdzētais lēmums ir likumīgs un pamatots.

Savukārt 2024.gada 18.jūnijā procesa virzītājs atcēla mantas arestu un 2024.gada 3.septembrī kriminālprocess tika izbeigts.

Izvērtējot minētos lietas apstākļus, tiesa secina, ka lēmuma par aresta uzlikšanu mantai tiesiskums un pamatotība procesa gaitā ir pārbaudīti un tā prettiesiskums nav konstatēts.

[10] Ar Ekonomisko lietu tiesas 2023.gada 5.decembra lēmumu un Rīgas apgabaltiesas 2024.gada 17.jūnija lēmumu nolemts izbeigt procesu par noziedzīgi iegūtu mantu attiecībā uz /Nosaukums H/finanšu līdzekļiem uz kuriem pieteicēja uz investīciju līgumu pamata ieguvusi prasījuma tiesības.

Ekonomisko lietu tiesas un Rīgas apgabaltiesas nolēmumos secināts, ka arestētie naudas līdzekļi nav atzīstami par noziedzīgi iegūtiem, jo lietā nav pierādījumu, kas apliecinātu, ka arestētajiem līdzekļiem, visticamāk, ir noziedzīga izcelsme.

Pieteicēja norāda, ka ar minētajiem lēmumiem pēc būtības ir atzīts, ka arī lēmums par mantas aresta uzlikšanu ir prettiesisks. Proti, ja lēmumā norādītais mantas aresta pamats netiek sasniegts, tad skaidrs, ka šāda pamata nemaz nav bijis jau mantas aresta piemērošanas brīdī.

Tiesa minēto pieteicējas viedokli noraida kā nepamatotu. No lietā esošā Ekonomisko lietu tiesas 2023.gada 5.decembra lēmuma un Rīgas apgabaltiesas 2024.gada 17.jūnija lēmuma konstatējams, ka tiesa šajā kriminālprocesa stadijā pārbaudīja, vai manta saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{11}panta pirmo daļu ir atzīstama par noziedzīgi iegūtu mantu, un konstatēja, ka kriminālprocesā iegūto pierādījumu kopums nav pietiekams, lai mantu atzītu par noziedzīgi iegūtu. Šajā procesā atkārtoti netika vērtēts, vai pierādījumu kopums aresta brīdī bija pietiekams, lai piemērotu mantas arestu.

[11] Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka lēmums par aresta uzlikšanu pieteicējas finanšu līdzekļiem bija pamatots ar faktiem, savukārt pieteicēja izmantoja normatīvajā aktā paredzēto iespēju iesniegt sūdzību, lai pārskatītu noteiktos ierobežojumus.

Vienlaikus tiesa ņem vērā, ka pieteicējas finanšu līdzekļi pagaidu ierobežojumu laikā tika pienācīgi pārvaldīti un procesa virzītājs kriminālprocesā pagaidu pasākumus neizmantoja ilgāk nekā tas bija nepieciešams, proti, arests atcelts nākamajā dienā pēc Rīgas apgabaltiesas nolēmuma.

Tādējādi izskatāmajā gadījumā tiesa secina, ka terminēta iejaukšanās pieteicējas īpašumtiesībās uzskatāma par pamatotu, un piemērotie līdzekļi bija likumīgi un atbilda vispārējām interesēm, kā arī pastāvēja saprātīgs samērīgums starp izmantotajiem līdzekļiem un sasniedzamajiem mērķiem. Tā kā procesa virzītāja rīcība ir bijusi pamatota, tad pieteicējas tiesību uz īpašumu ierobežojums šajā kriminālprocesā atzīstams par samērīgu ar sabiedrības labumu – atklāt noziedzīgi iegūtu mantu un izņemt to no apgrozības.

[12] Pieteicēja norāda, ka tai ir subjektīvās tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu, kas tai nodarīts ar nepamatotu mantas arestu, un šāds kaitējuma atlīdzinājuma pieteikums izskatāms Likumā noteiktajā kārtībā.

Senāts ir norādījis, ka likumdevēja mērķis, pieņemot Likumu, bija ieviest vienotu procesuālo kārtību, kādā atlīdzināms kriminālprocesā radīts kaitējums. Trūkumi esošajā regulējumā nekādā veidā nevar ietekmēt privātpersonas tiesības prasīt atlīdzinājumu (*Senāta 2018.gada 14.novembra lēmuma lietā Nr.SKA-1081/2018, ECLI:LV:AT:2018:1114.SKA108118.4.L, 13.punkts*).

Vispārīgi pieteicējai ir tiesības prasīt atlīdzinājumu un šāds iesniegums ir izskatāms Likuma kārtībā. Savukārt prasījuma apmierināšanai ir jābūt juridiskam pamatojumam un pierādījumiem, kas apliecina prasījuma pamatotību.

[13] Pieteicēja norāda, ka valsts atbildība izriet no naudas līdzekļu nepamatota aresta fakta, kas rada pieteicējai subjektīvās tiesības prasīt atlīdzinājumu sakarā ar neattaisnojamu tiesību ierobežojumu rīkoties ar tai piederošiem naudas līdzekļiem. Arestējot naudas līdzekļus, tie tiek izņemti no apgrozības, tādējādi liedzot īpašniekam netraucēti izmantot savu īpašumu un iespēju gūt no tiem pēc iespējas lielāku ekonomisko labumu.

Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Pirmā protokola 1.panta pirmajā daļā noteikts, ka jebkurai fiziskai vai juridiskai personai ir tiesības uz īpašumu. Nevienam nedrīkst atņemt viņa īpašumu, izņemot, ja tas notiek sabiedrības interesēs un apstākļos, kas noteikti ar likumu un atbilst vispārējiem starptautisko tiesību principiem. Vienlaikus panta otrajā daļā paredzēts, ka iepriekš norādītie nosacījumi nekādā veidā nedrīkst ierobežot valsts tiesības izdot tādus likumus, kādus tā uzskata par nepieciešamiem, lai kontrolētu īpašuma izmantošanu saskaņā ar vispārējām interesēm vai lai nodrošinātu nodokļu vai citu maksājumu vai sodu samaksu.

Mantas arestam ir jābūt pamatotam ar likumu, kas ir vispārēji pieejams, paredzams un saprotams. Turklāt noteiktais arests nedrīkst būt pretējs noziedzīgā nodarījuma būtībai, jo tādējādi piemērotie īpašumtiesību ierobežojumi kļūst neparedzami (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2021.gada 24.jūnija sprieduma lietā "Imeri v Croatia", pieteikums Nr.77668/14, 81.punkts*).

Līdzīgā lietā atzīts, ka īpašuma izņemšana tiesvedības nodrošināšanai ierasti ir uzskatāma par indivīda īpašuma izmantošanas kontroli un tāpēc iejaucas šīs personas konvencijas 1.protokola 1.pantā garantētajās tiesībās uz īpašuma miermīlīgu baudīšanu. Šāda iejaukšanās ir attaisnojama, ja tā ir noteikta ar likumu, vērsta uz leģitīma mērķa sasniegšanu un nodrošina taisnīgu līdzsvaru starp vispārējām sabiedrības interesēm un indivīda pamattiesībām (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2025.gada 27.februāra sprieduma lietā* "/Personas kods A/ *v Latvia", pieteikums Nr.31381/17, 21.punkts*). Savukārt vērtējot piemērotā līdzekļa samērīgumu ar leģitīmo mērķi, jāizsver, vai ir sasniegts taisnīgs līdzsvars starp vispārējām sabiedrības interesēm un aizskartā indivīda interesēm (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2012.gada 25.oktobra sprieduma lietā* "/Persona A/ *and* /Persona B/ *v Latvia", pieteikums Nr.71243/01, 94.punkts*). Cilvēktiesību konvencijas Pirmā protokola 1.pants pats par sevi nedod tiesības uz kompensāciju par zaudējumiem, kas, iespējams, radušies īpašumtiesību ierobežojošo līdzekļu piemērošanas dēļ kriminālprocesa laikā (/Nosaukums I/ *lēmuma lietā* "/Persona C/ *v Poland", pieteikums Nr.58089/15,27.punkts*).

Ņemot vērā minēto un izvērtējot lietas apstākļus, tiesa secina, ka lēmums par aresta uzlikšanu pieteicējas finanšu līdzekļiem bija pamatots ar faktiem, proti, nebija patvaļīgs, tāpēc tas nav pamats zaudējumu atlīdzināšanai. Iejaukšanās pieteicējas īpašumtiesībās uzskatāma par pamatotu, un piemērotie līdzekļi bija likumīgi, tie atbilda vispārējām interesēm, kā arī pastāvēja saprātīgs samērīgums starp izmantotajiem līdzekļiem un sasniedzamajiem mērķiem. Tā kā procesa virzītāja rīcība ir bijusi pamatota, tad pieteicējas tiesības uz īpašuma ierobežojumu šajā kriminālprocesā atzīstamas par samērīgām ar sabiedrības labumu – atklāt noziedzīgi iegūtu mantu un izņemt to no apgrozības.

[14] Apkopojot visu iepriekš norādīto, tiesa nekonstatē priekšnoteikumus zaudējumu atlīdzināšanai pieteicējai, tāpēc pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /Nosaukums J/ pieteikumu (reģ.Nr.42/SAN/25/146808) par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /Nosaukums J/ tiktu atlīdzināts kriminālprocesā Nr.11904012821 nodarītais kaitējums 141 114,10*euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A. Tauriņa